

**XIX. školsko natjecanje iz hrvatskoga jezika
7. veljače 2014.**

drugi (II.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu i na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Da bi se priznali, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima.
9. Da bi se priznali, odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pismenu žalbu.

Želimo ti uspjeh na Natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Školskog povjerenstva)

2. _____
(član Školskog povjerenstva)

3. _____
(član Školskog povjerenstva)

1. Podcrtaj riječi koje treba pisati velikim početnim slovom.

područje bijelih stijena na velikoj kapeli još je 1985. godine proglašeno strogim rezervatom prirode. može se reći da su put do njih s razdoljske strane otkrili lugari jakov mihelčić i ivan karlović iz begova razdolja — najvišega naselja u hrvatskoj. među florističkim raritetima osobito se ističu runolist, dragušac i kranjski ljiljan. faunistički je područje stijena također vrlo zanimljivo i bogato. od sisavaca ovdje nalazimo medvjeda, vuka, kunu zlaticu i mnoge druge vrste. ptičji je svijet zastupljen nekim značajnim rijetkim vrstama među kojima ima i pripadnika alpske ornitofaune: alpska čavka, djetao, crvenrepka. teritorijalno-politički stijene pripadaju trima županijama: primorsko-goranskoj, karlovačkoj i ličko-senjskoj. unutar toga područja ne postoji nijedno naselje, a u njemu nema ni poljoprivrednih površina. te okolnosti znatno su olakšale postupak oko proglašenja rezervata. uspon na njih za neke je najatraktivniji planinarski izlet jer je priroda ovdje stvorila galeriju nevjerojatnih krških oblika. najkraći uspon do ovoga bisera gorskoga kotara započinje sa šumske ceste do koje se dolazi cestom iz ogulina preko bjelskog i jasenka.

5	
---	--

2. Prepiši pravilno sljedeće rečenice.

a) Lažeš me kad kažeš da ćeš zanj odvoiti svo vrijeme.

b) Vidivši bonbastičan natpis u predvoriju, uputi joj knjižki rukoljubčić.

3. Napiši korijenske morfeme zadanih riječi.

a) zabrana _____

b) skretanje _____

c) zastavica _____

2	
---	--

3	
---	--

10	
----	--

4. Razvrstaj u tablicu sve glagolske oblike iz teksta.

Glagolski oblik treba ispisati svaki put kada se u tekstu pojavi bez obzira na to što se pojavljuje u morfološki istome obliku.

Svarožić već bijaše progovorio: „Evo, što vam je raditi: ostanite na krčevini i ne ostavljajte djeda." Kad se braća osvijestiše od onolikog čuda i kad se podigoše da pođu kući, Bjesomar strugne u šumski dol gdje bijaše velika rakita i puno sve bjesova. Oni zviždali, ciculjigali i lakrdijali. Bijahu oni luda i bezglava čeljad koja niti je za koji posao niti može kome nauditi dok ih koji čovjek ne bi bio primio k sebi. Bjesomar izabere trojicu od njih i zapovjedi im da pođu tamo kako bi zaskočili svaki po jednog od one braće i da gledaju kako li će po njima nauditi starome Vjestu kada im se bude ukazala prilika. Dok Bjesomar tako biraše bjesove, dotle braća idahu putem, a bijahu tako uplašeni te nijesu upamtili ni ono što su gledali leteći ni ono, što im bješe rekao Svarožić. Došavši pred kolibu, sjedoše na kamen i kazivahu djedu što im se desilo.

infinitiv	
prezent	
perfekt	
aorist	
imperfekt	
pluskvamperfekt	
futur I.	
futur II.	
kondicional I.	
kondicional II.	
imperativ	
glagolski prilog sadašnji	
glagolski prilog prošli	

6	
---	--

6	
---	--

3

5. Upiši kratice (N, G, D, A, V, L, I) iznad svih sklonjivih (deklinabilnih) riječi.

Volim krajeve gdje ima mnogo vlage
gdje rastu travnjaci, lukovice i gomolji
I sve kiselkasto vonja po stajskom gnoju

ali podivljam u kraju gdje se
slana voda i stijenje biju jedno o drugo
(zalijevaj cvijeće morem a posadi ga u kamen)

Tu žive oni koji umiju
ne umrijeti, već se pretvoriti u živu mumiju.

3	
---	--

6. Upiši rečenične i pravopisne znakove.

- Idi tamo viknu on tada do onoga momka i jao si ga tebi dosjeti li se istini
- To je onaj isti pomisli malen nakazan crn kao krtica a rogat
- Amo tamo amo tamo ali onda odluči Potjeh E nema smijeha ni šaranja ja se tih danguba riješiti moram jer uz njih badava sam došao ovamo
- Ivana Brlić Mažuranić Ogulin 18 travnja 1874 Zagreb 21 rujna 1938 autorica je bajke *Kako je Potjeh tražio istinu*.

4	
---	--

7	
---	--

7. Odredi kojim vrstama riječi pripadaju riječi iz sljedeće rečenice.

Usprkos kiši u većemu dijelu zemlje najviše ovih dana na gotovo ljetnim temperaturama uživaju Hvarani.

RIJEČ	VRSTA RIJEČI	RIJEČ	VRSTA RIJEČI
usprkos		dana	
kiši		na	
u		gotovo	
većemu		ljetnim	
dijelu		temperaturama	
zemlje		uživaju	
najviše		Hvarani	
ovih			

2	
---	--

8. Zadatak se sastoji od dvaju dijelova.

a) Odredi rod podcrtanih imenica.

b) Podcrtane imenice napiši u nominativu jednine.

Ne mogu ni pogledati u momče, nego pokriše oči i uši rukama pred onim čeljadetom.

momče   rod: _____   nominativ jednine: _____

oči   rod: _____   nominativ jednine: _____

uši   rod: _____   nominativ jednine: _____

čeljadetom   rod: _____   nominativ jednine: _____

4	
---	--

6	
---	--

9. Dopiši dijakritičke znakove gdje je potrebno.

Cim to rece, od rumenog oblacka otkine strucak paucinasta cvijeca.

Momcici ludovcici, ostanite na krcevini tražiti mlade grabice, od njih izradite junacki pribor po junackoj cudi. A onaj tamo crven kao crvendac šcucurio se, cucao, glava mu zveci, zacepio uši da ne cuje. Zacvici jer mu se u taj cas ucini da ga odvlaci od cestita posla, bacao mu cicke, isprašio ga brezovacom.

2	
---	--

10. Napiši na crte točan oblik dvoglasnika ie.

S__dom d__du na d__dovini gor__le i pregor__le grede kolibice.

Na c__lome mu sv__tu bijaše stalo samo do toga d__teta.

Do b__snoga cara B__somara dođoše njegovi b__sovi.

Jednim c__lovom zac__li ljutu ranu i prom__ni zv__r.

L__pa d__va pl__ni svojom l__potom.

2	
---	--

11. Rastavi riječi u tablici na morfeme.

tražiti	
uzvodni	
gladan	
anđeo	

4	
---	--

8	
---	--

12. Rastavi okomitim crtama riječi u zadanim rečenicama na slogove.

- a) Svarožića se bojite; bijeli svijet spominjete, a njega ne poznate!
- b) To je maleni od jučer, nakazan, crn kao krtica, a rogat.

2	
---	--

13. Zadatak se sastoji od dvaju dijelova.

- a) **Prepiši iz zadane rečenice sve riječi u kojima su provedene glasovne promjene.**
- b) **Odredi koje su glasovne promjene provedene.**

Uze ljuću travu, poveže nogu kako bi brzo zarasla i s tom mišlju otkliznu niz padinu.

RIJEČ	GLASOVNE PROMJENE

5	
---	--

14. Prepiši iz teksta zbirne imenice.

Djeca su čekala dok se otac nošen snagom volje probijao se kroz šiblje, kroz trnje, kroz šikaru. Sa snopova je skidao zrnje da obilježi put do svojega imanja.

zbirne imenice: _____

1	
---	--

15. Napiši oblikotvornu osnovu imenice *pepeo*.

oblikotvorna osnova: _____

1	
---	--

9	
---	--

16. Razvrstaj u tablicu imenice iz teksta prema vrsti sklonidbe.

Oblike treba ispisati svaki put kada se pojave u tekstu.

Iznosim pred tebe, prijatelju hrvatske knjige, malenu sliku burne naše davnine. Nadam se da će ti mila biti, jer je naša, nadam se da ćeš i mojemu peru oprostiti gdje je pogriješilo, jer da je peru bilo toliko vještine koliko je bilo ljubavi za našu stvar, knjiga bi ova bila bez prigovora.

<i>a</i> -vrsta	<i>e</i> -vrsta	<i>i</i> -vrsta

3	
---	--

17. Podcrtaj u tekstu imenice koje instrumental jednine tvore nastavkom *-em*.

Pospanca je smetao lavež pasa koji se razlijegao po selu, kašalj što ga danima muči i grozdovi cvijeća ispod prozora čiji mu je pelud draškao nos. Za to vrijeme u obližnjem dvorcu kralj i dužd ispijali su njegov mošt.

1	
---	--

18. Zaokruži slovo ispred gramatičkoga morfema u pridjevu *neustrašiv*.

- a) -Ø
- b) -iv
- c) -šiv
- d) -ašiv

1	
---	--

5	
---	--

19. Dopuni rečenice točnim padežnim oblicima imenica u zagrada.

Ove godine čitat ćemo književna djela (*Dante Alighieri*) _____,
(*Jean Racine*) _____, (*Pierre Corneille*) _____,
(*Moliere*) _____ i (*Carlo Goldoni*) _____.

2	
---	--

20. Napiši kratku i dugu množinu sljedećih imenica u nominativu.

	KRATKA	DUGA
a) pijetao	_____	_____
b) snijeg	_____	_____
c) trak	_____	_____

3	
---	--

21. Razvrstaj u tablicu pridjeve iz teksta.

Potrčim u dvor i nađem se u visokoj odaji. Pored gotškoga prozora zamijetim mómu, tako u boga divnu i čarobnu, te mnijah da mi o njoj srebreno bajaše i nijemo čaraše trak mjesečine koji se zakrvario, pozelenio i pomodrio, padajući kroz išarana stakla na njeno krasno lice. Djevica bijaše u patricijskoj crnoj svili i baršunu, brabantkim čipkama i zlatom prošaranom pojasu.

OPISNI	ODNOSNI

2	
---	--

7	
---	--

22. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj je pridjev u neodređenoj obliku.

- a) Iznenadila ih je lijépa djevojka.
b) Kako si, lijêpā djevojko?

1	
---	--

23. Dopuni rečenice pravilnim oblikom riječi ponuđenih u zagradama.

- a) Divili su se _____ uspjehu. (*njegov*)
b) U daljini je ugledao još jednoga _____. (*biciklist*)
c) U tome je _____ romanu prikazan život jednoga slikara. (*Krležin*)

3	
---	--

24. Dopuni rečenice superlativima pridjeva u zagradama.

- a) Javnosti su se obratili _____ priopćenjem. (*štur*)
b) Izveden je _____ prepad. (*drzak*)
c) Prošao je _____ dan u godini. (*kratak*)

3	
---	--

25. Napiši pokazne zamjenice (ovaj, taj ili onaj) u sljedećim rečenicama.

- a) Otići ćemo u _____ muzej o kojemu su pričali prijatelji nakon putovanja.
b) Nadam se da ti je zanimljiva _____ moja priča.

2	
---	--

26. Dopuni rečenice pravilnim oblicima riječi u zagradama.

- a) Nema razumijevanja _____. (nitko, za)
b) Nisu se dogovorili _____. (ništa, oko)

2	
---	--

11	
----	--

27. Razvrstaj u tablicu sve zamjenice iz teksta.

Zamjenicu treba ispisati svaki put kad se u tekstu pojavi bez obzira na to što se više puta javlja u istome obliku

Što je ostalo? Sjetio se onoga dana svoga odlaska kad ga je ona zagrlila da ostane, kako ju je odgurnuo i onoga prestrašenog pogleda što je gledao za njim na odlasku. Onda i onih noći kada bi svraćao kući u kojima nitko ne bi progovorio, već bi u sebi mislio o blagu što ga je naslagao. Kako mu je sin drhtao od straha, a on bi ga uzeo preda se, ali ga ne bi poljubio. Sjetio se i pogleda njezina s kojim bi se susreo i kako bi ona oborila svoje oči.

osobne (lične)	povratna	posvojne	povratno-posvojne	odnosne	upitne	pokazne	neodređene

4	
---	--

28. Dopuni rečenice nenaglašenim oblicima zamjenica u zagrada.

- a) Hoćeš li _____ odgovoriti? (*ja*)
b) Imaš li za _____ poruku? (*on*)
c) Jeste li _____ donijeli kruh? (*mi*)

3	
---	--

29. Dopuni rečenice traženim oblicima riječi u zagrada.

Prihvatili su (*Ljubica*, posvojni pridjev, A jd.) _____ prijedlog da se što prije dogovore s (*ličilac*, I mn.) _____ o početku (*ličilac*, posvojni pridjev, G mn.) _____ radova.

1	
---	--

8	
---	--

30. Podcrtaj pridjevne zamjenice u sljedećemu tekstu.

Iako taj *Kraljski Dalmatin* u svom četverogodišnjem razdoblju nije ostavio nekoga dubljega jezičnog traga, ipak se može reći da su te novine, koje su se od 1806. godine tiskale na osam stranica, i to na talijanskom i „arvackom“ jeziku, bile prvi znak preporoda u Dalmaciji. Francuzi svojim centralizmom nisu širili denacionalizaciju. Njihove su novine imale zadaću da afirmiraju novi, liberalni pogled na svijet. U tom je smislu utjecaj francuskog tiska u nas vrlo važan.

3	
---	--

3	
---	--